

Mangfoldighed

Du står nu på stedet, hvor der i 800-årene var en stor he-densk gravplads med 120 gravlagte. Luk øjnene og forestil dig de store bautasten på gravene, og lugten fra det ligbål, der lige er brændt ned.

I gravene lå børn, unge og gamle, kvinder og mænd, rige og mindre rige. Det er nok beboerne på de store bondegårde i nærheden, der blev begravet her. Det er dog et åbent spørgsmål, om gravpladsen også var for de jordløse og trællene.

Blandt de gravlagte var der mænd med filede fortænder. Den besynderlige skik har haft en specifik betydning, som vi ikke kender i dag. Måske var der tale om en bestemt samfundsgruppe eller om mænd med en særlig religiøs overbevisning? Skikken var også udbredt på Gotland, og viser, at der var nære forbindelser mellem vikingerne fra Snubbekorsgård og vikingerne fra Østersøområdet.

Diversity

You are now standing on the site of a large pagan burial site from the 9th century AD that received 120 dead bodies. Close your eyes and imagine the great monoliths on top of the graves.

The graves contained children, teenagers and old people, women and men, the wealthy and the less wealthy. Those laid to rest were probably the inhabitants of the large farms nearby. However, it has not been established whether this burial site was also for the landless farm labourers and slaves.

Among those buried were men with filed front teeth. This bizarre custom would have held some significance unknown to us. Perhaps it denoted a certain group in society or men with special religious beliefs? The custom was also common on what is now Swedish Gotland and reflects the close links between the Vikings of Snubbekorsgård and those of the Baltic Sea region.

Vielfalt

An dieser Stelle lag im 9. Jahrhundert ein großer heidni-scher Begräbnisplatz mit 120 Bestatteten. Schließen Sie einmal die Augen und stellen Sie sich die großen Bautasteine auf den Gräbern vor.

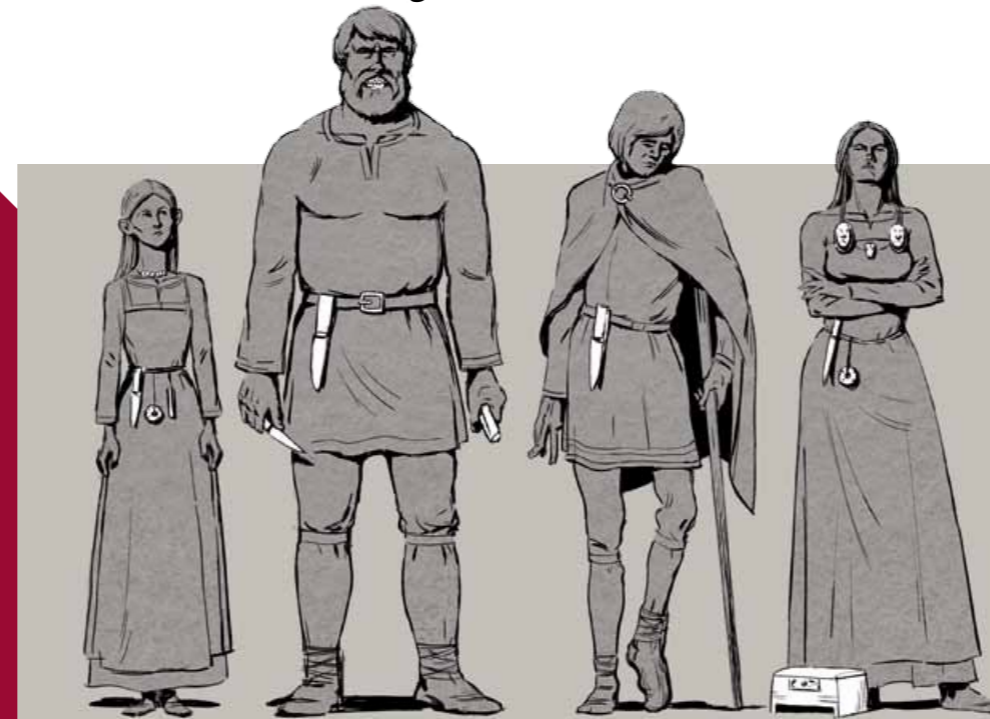
In den Gräbern lagen Kinder, Junge und Alte, Frauen und Männer, Reiche und weniger Reiche. Es handelte sich wohl um die Bewohner der großen Höfe in der Nähe, die hier begraben wurden. Es ist jedoch eine offene Frage, ob der Begräbnisplatz auch für die Besitzlosen und Sklaven war.

Unter den Bestatteten waren Männer mit angefeilten Vorderzähnen. Diese merkwürdige Sitte hatte eine besondere Bedeutung, die wir heute nicht kennen. Vielleicht handelte es sich um eine bestimmte gesellschaftliche Gruppe oder um Männer einer besonderen religiösen Überzeugung. Die Sitte war auch auf Gotland verbreitet und zeigt, dass enge Verbindungen zwischen den Wikingern von Snubbekorsgård und dem Ostseeraum bestanden.

STOR VIKING

Det bevarede skelet fortæller, hvordan vikingerne så ud. I en af gravene lå en mand. Hans skelet viser, at han har været kraftig og mindst 185 cm høj. Han har været mindst et hoved højere end andre vikinger.

DE GRAVLAGTE

En spinkel kvinde på ca. 150 cm. En stor mand over 185 cm høj og med filede fortænder. En ung handicappet dreng med deformt venstre ben og et stift fingerled. En rig kvinde med alt sit stads. Vikingerne var som folk er flest: Forskellige.

FÅ MERE VIDEN

Scan QR-koden og se billeder fra udgravningen og af de genstande, som vikingerne fik med i graven.

Veje til nær og fjern

I middelalderen lå vejen fra København til Roskilde nord her for. Det var sikkert allerede dengang en gammel vej, som også har været her i vikingetiden. Vejen fulgte de tørre steder i landskabet og krydsede velegnede vadesteder.

700 meter vest for, hvor du står nu, lå der i vikingetiden en stor gravplads. Gravpladsen var ikke tilfældigt placeret, men lå på et markant sted i landskabet tæt op ad alfarvej. Gravene har været markerede med oprejste sten eller gravhøje.

På den måde synliggjorde man de vigtige veje, der forbandt bondegårde og bygder, og gravpladsen kunne ses langvejs fra. Det var et vigtigt signal til fremmede, der kom forbi om, at her boede folk. I katolsk tid blev den vigtige vej markeret med et vejfarerkors. Det flere gange genrejste kors står nu på gravhøjen Snubbekors Høj.

Local and international routes

In the Middle Ages, the road from Copenhagen to Roskilde was north of here. It was probably an established ancient route even at that time, perhaps dating back to the Viking Age. The road followed the dry stretches in the landscape and crossed water by suitable fords.

700 metres west of where you are now standing was a large Viking Age burial site. This was no random location, but rather a prominent site in the landscape close to the main road. The graves have been visible from the road.

This was a way of marking the important roads that connected farms and settlements, and the burial site was visible from afar. It sent an important signal to passing strangers that the area was inhabited. In Catholic times, the main road was marked by a wayfarer's cross. The cross, resurrected in many variants many times over, now stands on the burial mound, Snubbekors Høj.

Wege nach nah und fern

Im Mittelalter verlief der Weg von Kopenhagen nach Roskilde nördlich von hier. Es war sicher schon damals ein alter Weg, den es auch in der Wikingerzeit gab. Der Weg folgte den trockenen Stellen in der Landschaft und kreuzte Wasserläufe an geeigneten Furten.

700 m westlich von Ihrem Standort lag in der Wikingerzeit ein großer Begräbnisplatz. Der Begräbnisplatz war nicht zufällig angelegt, sondern er lag an einer markanten Stelle in der Landschaft dicht am Weg. Die Gräber waren von der Weg sichtbar.

Auf diese Weise wurden die wichtigen Wege kenntlich gemacht, die Höfe und Siedlungen verbanden. Der Begräbnisplatz war weithin zu sehen. Es war ein deutliches Signal für Fremde, die vorbeikamen, dass hier Menschen lebten. In der katholischen Zeit wurde der wichtige Weg mit einem Wegkreuz markiert. Das mehrere Male neu errichtete Kreuz steht heute auf dem Grabhügel Snubbekors Høj.

COPYRIGHT: KORT- OG MATRIKELSTYRELSEN

Gravpladsen ved Snubbekorsgård (☐) og de to gravhøje Snubbekors Høj (◐) og Ole Rømers Høj (◑) har været pejlepunkter i vikingetidens landskab. Ved Appevad er et vadested (⊗) på den gamle vej mellem Roskilde og København (orange streg). På bakken er en boplads (🏠).

Vikingetidens rejser gik ikke kun til lokalområdet, men også ud i verden. Skikke og gravgaver viser, at der var tætte forbindelser mellem de vikinger, der blev begravet på gravpladsen Snubbekorsgård og den svenske ø Gotland. Måske kom nogle af dem der fra?

VIDSTE DU ...

- at vikingerne rejste langt ud i verden – så langt som til Istanbul og Nordamerika.
- at det i vikingetiden var hurtigere at rejse over vand end over land.
- at man ofrede ved broer og vadesteder for en sikker rejse.

Vikingelandskab

Her fra hvor du står, kan du kigge lige frem. Godt en km fremme til venstre for en gruppe høje træer anes en lille, men markant bakkeknold. Det er gravpladsen Snubbekorsgård, der blev brugt i ældre vikingetid.

Dengang var gravpladsen synlig her fra, da gravene formentlig var markerede med store sten. Her fra og hen til gravpladsen ses markestykker, eng og et lille vandhul. Det samme syn mødte vikingerne fra den nærmeste gård, når de kiggede ud over landskabet.

Udsigten til gravpladsen har sikkert bragt minder frem om de slægtninge, der lå begravet på gravpladsen. Gravhøjen ved din side stammer muligvis også fra vikingetiden. Den kan dog også være langt ældre – fra sten eller bronzealderen mere end 2000 år før vikingetiden. I vikingetiden fortalte det, at den husede en stormand, der var stamfar til hele slægten i området. Der fortalte historier om hans spektakulære begravelse, om end der ikke rigtig var nogen, der præcis kunne huske begivenheden.

Viking landscape

If you look 1,000 m ahead of where you are standing, to the left of a group of tall trees, you should be able to see a small but distinct bump in the landscape. This is the Snubbekorsgård burial site, which was in use in the early Viking Age.

At that time, the burial site would have been visible from here, as the graves were likely to have been topped by large stones. Between here and the burial site we see field boundaries, meadow and a small pond. This was the same view beheld by the Vikings from the nearest farm when they surveyed the landscape.

The view of the burial site presumably stirred memories of the family members buried there. The burial mound at your side might also be from the Viking Age though it can also be far older. It was said that the large burial mound was the final resting place of the chief who was the founding father of the local clan. Stories were passed on of his spectacular funeral, although no one could actually recall the event personally.

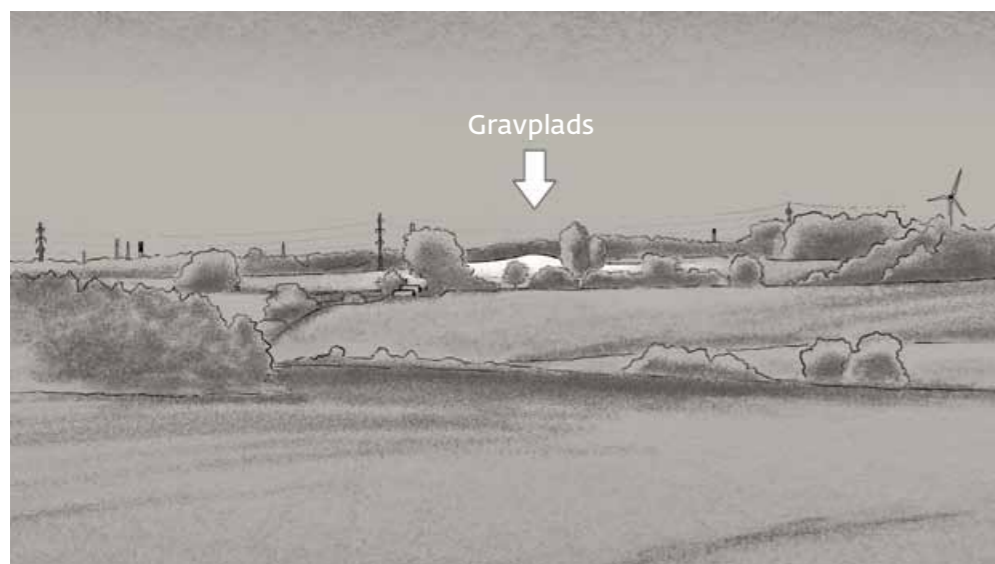

Wikingerlandschaft

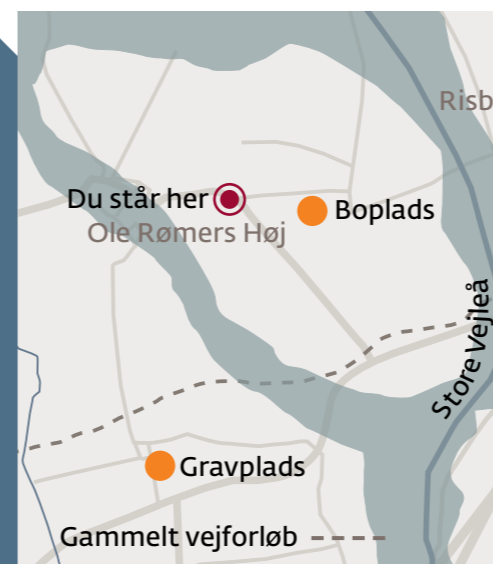
Wenn man von diesem Standort aus geradeaus schaut, ist gut einen Kilometer weiter links von einer Gruppe hoher Bäume ein markanter kleiner Hügel zu ahnen. Dies ist der Begräbnisplatz Snubbekorsgård, der in der frühen Wikingerzeit genutzt wurde.

Damals war der Begräbnisplatz von hier aus zu sehen, da die Gräber vermutlich von großen Steinen bedeckt waren. Von hier bis zum Begräbnisplatz sind Felder, Wiesen und ein kleines Wasserloch zu erkennen. Denselben Anblick hatten die Wikinger des nächsten Hofes, wenn sie über die Landschaft schauten.

Der Blick auf den Begräbnisplatz löste sicher Erinnerungen an die Verwandten aus, die hier begraben waren. Der Grabhügel an Ihrer Seite stammt vielleicht aus der Wikingerzeit, aber kann auch viel älter sein. Von dem Hügel heißt es, dass hier ein Großbeigesetz ist, der der Stammvater der Sippe in der Umgebung war. Es wurden Geschichten von seiner spektakulären Beisetzung erzählt, obwohl sich niemand genau an das Ereignis erinnern konnte.

På tegningen af horisonten ses nogle pejlemærker i det moderne landskab. Lige fremme ses en naturlig bakke. I vikingetiden var bakken ikke skjult af træer, så den har været synlig vidt omkring. På dette markante sted lagde man en gravplads.

Det åbne dyrkede landskab med spredte træer og smålunde var der også i vikingetiden. Den største forskel er, at landet i dag er veldrænet, mens der helt frem til slutningen af 1700-tallet var mange flere og udbredte vådområder. Her er de våde områder markeret med blå.

FÅ MERE VIDEN

Danmarks
Oldtid i
Landskabet

Fortællinger
fra Fortiden

NFC

Bonde i vikingetiden

I ældre vikingetid lå her en bondegård. Gården bestod af et langhus (hovedhuset) og nogle mindre bygninger. Det store flotte hovedhus med buede vægge er markeret i græsset.

Det var et stort hus med godt 200 m² under samme tag. Det husede formentlig en velstående familie i flere generationer, samt tjenestefolk og måske trælle og husdyr.

Dengang var der ikke tæt skov på stedet. Fra gården kunne bonden se ud over hele sit område; helt over til gravpladsen, der lå på det næste højdedrag. Det var et perfekt sted til en bondegård: God fed landbrugsjord, udbredte engområder til de græssende kreaturer og godt udsyn, så man kunne se om naboer og fremmede nærmede sig. Desuden var der kun en km til nærmeste sejlbare vandløb – og derfra omtrent ni km ad vandvejen til Køge Bugt og den store vide verden.

Viking Age farmer

In the early Viking Age this was the site of a farm consisting of a longhouse (the main house) and some small buildings. The impressive main house with its bowed walls is traced in the grass.

This was a large building, covering just over 200 m² under the same roof. It is likely to have housed several generations of a wealthy family, together with servants and perhaps slaves and animals.

At that time there was no dense forest. From the farm, the landowner would have been able to survey his entire estate; all the way to the burial site on the next hillside. This was a perfect location for a farm: fertile soil, extensive pastureland for livestock and an unobstructed view of any neighbours and strangers approaching. There was also only 1,000 m to the nearest navigable watercourse – and from there, some 9 km along the waterway to Køge Bay and the great wide world.

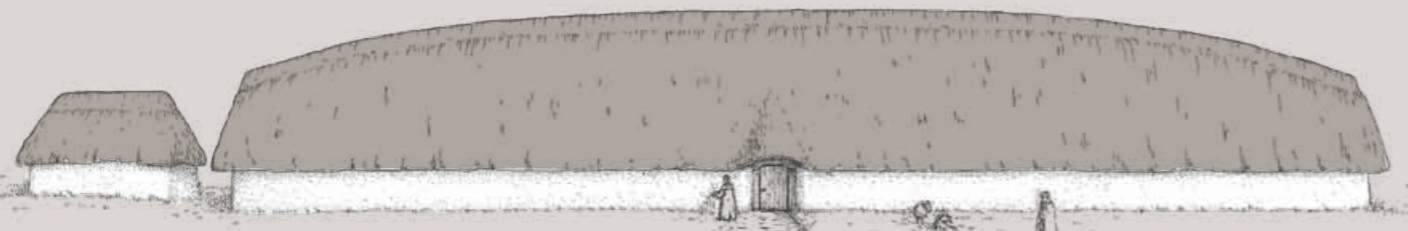
Bauern in der Wikingerzeit

In der frühen Wikingerzeit lag hier ein Bauernhof. Der Hof bestand aus einem Langhaus (dem Hauptgebäude) und einigen kleineren Gebäuden. Das große, ansehnliche Hauptgebäude mit nach außen gewölbten Wänden ist im Gras gekennzeichnet.

Der Hof beherbergte vermutlich eine wohlhabende Familie mit mehreren Generationen sowie Gesinde und vielleicht auch Sklaven und Haustiere.

Vom Hof aus konnte der Bauer sein gesamtes Anwesen bis zum Begräbnisplatz überblicken, der auf dem nächsten Höhenzug lag. Der Ort war perfekt für einen Bauernhof: Guter, fetter Ackerboden, weite Wiesen für das grasende Vieh und eine weite Aussicht, so dass man sehen konnte, ob Nachbarn oder Fremde sich näherten. Außerdem war der nächste schiffbare Wasserlauf nur einen Kilometer entfernt – und von dort waren es auf dem Wasserweg nur neun Kilometer zur Bucht von Køge und weiter in die große weite Welt hinaus.

VIKINGEGÅRD CA. ÅR 800

Hvis du ser i græsset, er vikingehusets stolper markeret med stubbe. Huset havde vægstolper (hvide), indgange på langsiderne (lys gråblå) og to rækker af stolper inde i huset (gråblå), som bar taget. Spredte stolper inde i huset (hvide) er måske spor af skillerum.

Maden i vikingetiden blev lavet af det, som man kunne dyrke på sin egen gård. Kød var ikke så almindeligt at spise, som det er i dag. Alligevel var der stor forskel på den mad, som bonden selv og som hans tjenestefolk fik at spise.

FÅ MERE VIDEN

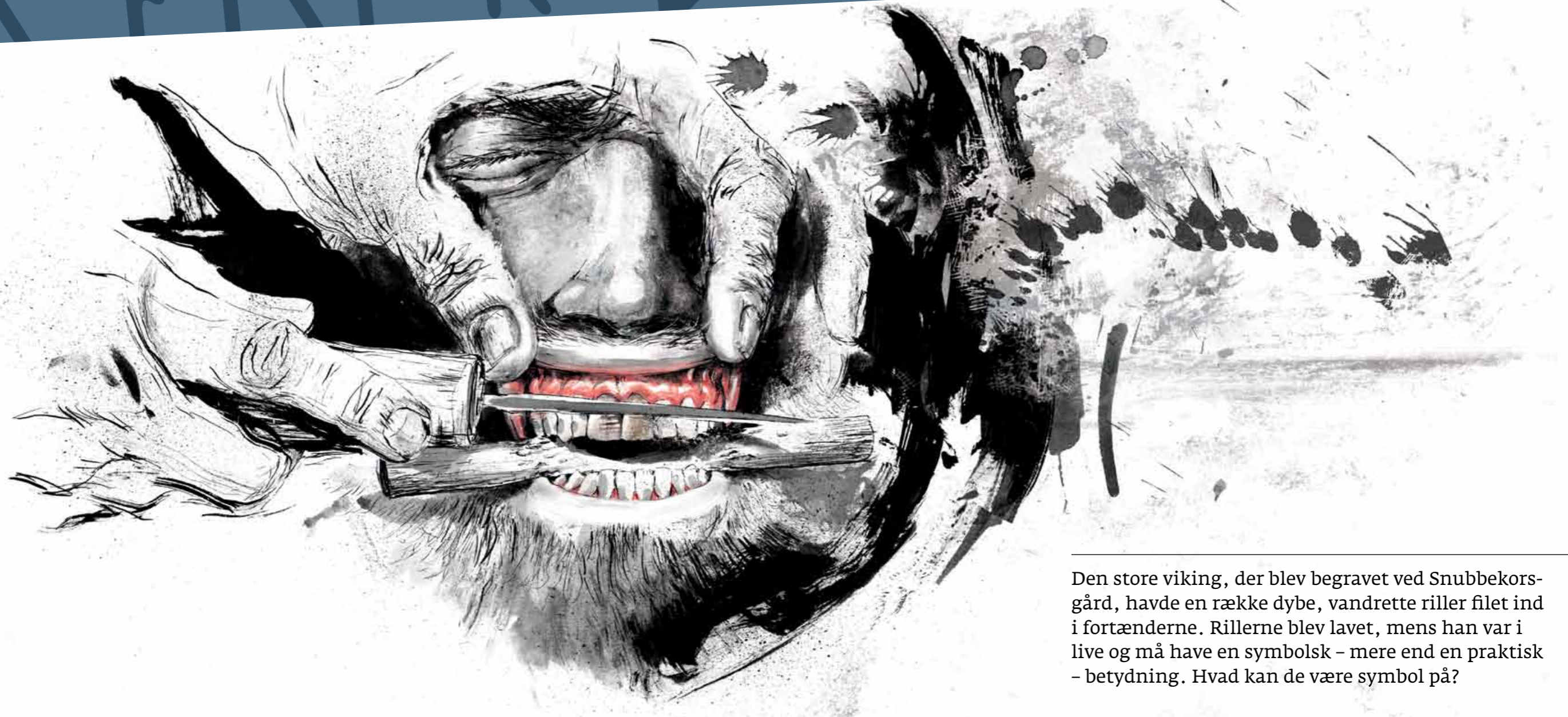
Et levende vikingemiljø kan du opleve i det historiske værksted Vikingelandsbyen i Albertslund. Det er en spadseretur på 1,5 km eller en køretur på knap 4 km herfra.

SNUBBEKORSGÅRD

KULTURARV I DANMARK

Den store viking, der blev begravet ved Snubbekorsgård, havde en række dybe, vandrette riller filet ind i fortænderne. Rillerne blev lavet, mens han var i live og må have en symbolsk – mere end en praktisk – betydning. Hvad kan de være symbol på?

TIDSLINJE 750 e.Kr. Bjowulfkvadet fortæller om danske helte og hofliv i en kongehal, der måske har ligget ved Lejre.

900-tallet Muldfjælspløven opfindes. For første gang har man en plov, der løsner og vender mulden.

2000 Vikingernes gamle guder dyrkes stadig. I 2003 blev Asatrossamfundet Forn Siðr godkendt af kirkeministeriet. I 2009 blev en hedensk gravplads indviet.

430 e.Kr. Den hellige Patrick udbreder kristendommen i Irland.

500

793 e.Kr. Vikinger angriber klosteret på øen Lindisfarne ved den engelske østkyst.

1000

1019-1035 e.Kr. Knud den Store herskede over Danmark og England fra 1019 - 1035. Med ham sluttede vikingetiden.

1500

1952 Vikingetiden er populær i film, tegneserier og teater. I 1952 opføres det første vikingespil i Frederikssund.

2000